

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DÍJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
 25 Lei.

GYERGYÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel. Egyes szám ára 4 Lei.

A Magyar Párt vezérei a csikmegyei kultúrmozgalmak élén.

Vasárnap tartotta Csiktusnád közbirtokos-sága ujonnan épített, modern színpaddal felszerelt népházának felavatási ünnepségét, mely ünnepség és az azt követő műsoros szőttes-bál kiváló alkalmat nyújtott a Magyar Párt csikmegyei vezetőinek, hogy a székelységet az élet jelenlegi nehézségei között is kitartásra és a törvényes rend respektálására buzdítsák.

A felszentelést dr. P. Imets Károly szentferencendi tartományfőnök végezte, akinek rövid beszéde után Kovács Károly dr. következett, aki egyórás remek beszédében mutatott rá a székellyel való együttélésre, amely legválságosabb óráiban, saját falatja elvonásával is tud áldozni a közért, a kultúráért.

A nagyhatású beszéd után közeledett volt, amelyen az első pohárköszöntőt Imets Jakab harisnyás székelly közbirtokossági elnök mon-

dotta a királyra, mely után Gyárfás Elemér szenátor mutatott rá hatásos beszédében arra, hogy a székelly öntudat és egységes magatartás már meghozta a gyümölcsét: az államhatalom, amint azt a megjelent prefektus személye is bizonyítja, maga siet a kisebbségi magyarok felé.

Azután Dinu Stolojan megyei prefektus szólalt fel, aki arra kérte nagy tetszést kiváltott beszédében a székellyeket, hogy őrizték meg bátran székelly szokásaikat és viseletüket, ragaszkodjanak fajukhoz, kultúrájukhoz, mert csak így képezhetik egyik erős pillérét az országnak.

Pitner Árpád dr. volt alispán előbb román, majd magyar nyelven válaszolt a prefektusnak, akit az őszinte ünneplés láthatólag meghatózott.

volt szüksége, amelyet már visszavonni nem lehet? A halott Szakállit ezt a vallomását nem vonhatja vissza s így övé lesz a pénz!

Ime! Mennyi borzalom, mely a csendőrség ténykedései mögött meghúzódhat!

Nem szabad a végtelenségig kompromittálni ezt a testületet s a vérszomjas kinszónak bűnhődniök kell! Ezt kívánja a törvény, az államrend és az emberi becsület is!

Várjuk, hogy erre a cikkünkre végre mégis megmozdul a hatóság és lerántja a leplet a szenttamási borzalmakról s nem leszünk kényszerítve foglalkozni ezzel a szomorú esettel továbbra is.

A hirhedt urnalopás feljelentői évek óta vádlottakként szerepelnek a csikszeredai törvényszék előtt.

Az 1927. évi liberális választási terror visszaéléseiről több feljelentést adott be a csikmegyei Magyar Párt vezetősége. Feljelentette annakidején többek között Gábor György csikszentmártoni főszolgabíró, valamint a csendőrszázad akkori parancsnokát, a csendőrmestereket, jegyzőket és másokat, akik a borzalmas törvénytelen séget végrehajtották. 1928-ban megjelent az amnesztia rendelet, amely megszüntette az egész eljárást.

Gábor volt főbíró bünvádi feljelentést adott be az ellene tett feljelentés aláírói ellen, köztük Pál Gábor képviselő, Adorján Imre párttitkár, Kovács Károly és Gál József ügyvédek és negyvenkét társuk ellen.

A múlt év tavaszán került főtárgyalásra az ügy, ahol Gábor főbíró jónak látta visszavonni feljelentését, félvén attól, hogy mégis igazolni fogják az ellene folyamatba tett feljelentés vádjait s így az ügyész is elejtette a vádat. A törvényszék azonban a regáti büntető perrendtartás egyik paragrafusa alapján továbbra is folytatta az ügyet hivatalból. Eddig hét főtárgyalás volt az ügyben, eredmény nélkül, közben egymás után halnak ki a vádlottak és tanuk, úgy hogy az okt. 27-ére kitűzött főtárgyalást sem lehetett megtartani, noha a tárgyalási terem zsúfolásig megtelt tanukkal és vádlottakkal.

A törvényszék azon a címen, hogy a tanuk és vádlottak közül hiányzanak, a főtárgyalás megtartását jövő év március 27-ére halasztotta el ismét.

Az 1927-es választási ügy még jó hosszú ideig fogja foglalkoztatni a csikszeredai törvényszéket és egyben a csiki közvéleményt. Köztudomású dolog a visszaélések sorozata és ezzel szemben mégis azok szerepelnek vádlottakként, akik ezeket a törvény által is üldözendő cselekményeket annak idején bíróság elé vitték abban a hiszemben, hogy elégtételt fognak kapni.

Szivszélhűdés vagy akasztás ölte-e meg Szakállit Istvánt?

Lassan fény derül a szenttamási másfélmillió kasszarablás körül felburjánzott rémregénybe illő borzalmakra. — A község népe nem hagyja elaludni az ügyet. — Kinek lehetett érdeke Szakállit halála?

Lapunk multheti számában részletesen is foglalkoztunk a szenttamási kasszarablás körül zajló eseményekkel és rámutattunk azokra az előzményekre, melyek folytán a pénz egy részét megtaláló Szakállit Istvánnak meg kellett halnia.

Szenttamás község lakossága Szakállit István halála óta rettenetes nyugtalanság közt él. A csendőrszere vitt Szakállit familia esete a végsőkig fölízgatta a község népét s végre akarja tudni az igazságot. Attól lehet tartani, hogy egy napon fölnyitják a sirt, ha a hatósági exhumálás és intézkedések késnek s maga a falu népe fog meggyőződni arról, hogy milyen testi sérüléseket szenvedett el halála előtt az áldozat?

Tudni akarják, hogy: a genitális szervein látszanak-e azoknak a kinszónak a nyomai, melyekről maga az őrmester úgy dicsekedett el, hogy azok biztos módszerei a vallatásnál s az azokra alkalmazott ütések nyomán a delikvens mindent kivall!

Tudni akarják, hogy keze-lába el van-e törve, hogy miért kellett még halála napján sirba tenni, hogy

a sirjában ott van-e még Szakállit és hogy szivszélhűdésben vagy akasztás következtében halt-e meg a szerencsétlen ember?!

Ugyanis a temetési engedélyül szolgáló hatósági orvosi halottkémi jelentésben halál-oknak szivszélhűdést írt az orvos, holott

ő maga is elismeri, hogy Szakállit akasztás következtében beálló fulladás-ban halt meg.

Ennek az akasztásos halálnak van még egy másik tanuja is. Az egyik csendőrközlegény, kit az őrmester a Szakállit kinszónakor őrnök állított föl. Ez a csendőr tanuja lehetett mindennek, mert a lelki kinjai hatása alatt öngyilkos akart lenni s csak bajtársai tudták visz-

szatartani, lefogni, hogy önkézevel ne vessen véget életének. Ez az alantas rangú csendőr

jegyzőkönyvbe diktálta a történeteket, miszerint ő vágta le a nadrágszíjára fölakasztott Szakállit

s a nadrágszíjat a trágyadombban rejtette el.

A szíjat ő maga onnan elő is vette és a kapitánynak átadta.

Lapunk múlt számában foglalkoztunk a csendőrségen kívül Guzrán Béla szerepével is, ki most tanuk előtt azt a kijelentést tette, hogy egyet eltettünk láb alól s még egyet el fogunk tenni!

Ha fent leírtakat elolvassuk, hideg fut végig a hátunkon és összeborzadunk. Ma, a XX. században vallathat-e egy román csendőrmester a nemi szervek borzalmas kinszásával odáig egy embert, míg az ki nem szenved, vagy mert nem bírja el a kinokat, önkézevel akasztja föl magát. Ha pedig a csendőrök akasztották volna föl Szakállit, úgy az még szörnyűbb, még rettenetesebb lenne.

Miért kinszta Moldován őrmester Szakállit? Azért-e, hogy kicsikart vallomása alapján fölvehesse a kasszafurás tettesei fejére kitűzött százezreket és egy olyan beismerő vallomásra

Dr. Valeanu Solomon 1000 lejt vesz

a regulament szerint díjtalan orvosi bizonyítvány kiállításáért, de kötszert nem ad.

Nem szívesen foglalkozunk a kórházi siralmas állapotokkal, hiszen eddigi összes felszólalásaink eredménye a nullával egyenlő. Sorainkat inkább a közönség tájékoztatására írjuk, hogy jogtalan és regulamentellenes díjak megfizetésétől óvjuk.

Még okt. 13-án történt, hogy Jánosy Mihály 12 éves Juliska nevű leányával, aki Blé-

nessy István helybeli kocsimárosnál szolgált, cséplés közben súlyos baleset történt.

Pár percre ugyanis a leánykát a kéveadó-gatóhoz állították. A leányka megszédült, s a gép villámgyorsan tőből leszakította a karját.

Nagy vértócsában szinte eszméletlenül szállították a helyi kórházba, ahol azzal fogadták, hogy nincs kötszer.

Rádiósok
Rfigyelmébe!

DURA

gyártmányu elemek darabonként
 14 lei. Naponta friss szállitmány

JANCSÓ BÉLÁNÁL.

Szegény anyja kétségbeesve rohan a városházára, hogy kötszerre pénzt kérjen.

Dr. Makkay interimár elnök rögtön intézkedett is, hogy legalább egy kgr. vattára való adjanak a szerencsétlennek. Az asszony boldogan vette meg a vattát s sietett vissza a kórházba szerencsétlenül járt leánykájához, akit így végre bekötöztek.

A balesetet természetesen a rendőrségnek is jelenteni kellett, ahol az esetről orvosi bizonyítványt kívántak.

S Valeanu Solomon urnak, aki nagyon jól tudja, hogy a regulament szerint az ilyen bizonyítványok teljesen díjtalanul állítandók ki, volt képe 1000 lej elvenni a bizonyítványok kiállításáért.

Az ezer lej Blénessy István, a leány gazdája, tanuk jelenlétében fizette ki dr. Valeanu Solomonnak.

Blénessy István ezután panaszával dr. Makkay polgármesterhez fordult, aki az esetről jegyzőkönyvet vett fel.

Azonban mi ezután nagyon kérjük a polgármester urat, hogy ne érje be a jegyzőkönyv felvételével, hanem rendelje el a jogtalanul felvett 1000 lej azonnali visszafizetését. Tegyen jelentést továbbá dr. Mortinescu cluji inspector generalnak az esetről s intézzen kérdést az iránt is, hogyan lehetséges, hogy a gyergyói állami kórházban nem adnak kötszert a szerencsétlen betegeknek, mikor a regulament szerint az összes szegénysorsu, betegsegélyző, vasutas, de általában az összes III. osztályu betegeknek teljesen ingyen van igényük kötszerre, gyógyszerre és orvosi kezelésre is.

A ditrói Szociális Misszió előadása.

Október hó 24-én, szombaton este a ditrói Szociális Misszió az általa fenntartott 12 ágyas szegényház javára bállal egybekötött színelőadást rendezett.

Szinre került Barrey Connors 3 felvonásos műve: A fruska.

Szerencsés ötlet volt a rendezőség részéről s egyben igen finom erkölcsi érzékre is vall, hogy ilyen abszolút fehér darabbal lépett a közönség elé. Az est forró sikere megmutatta, hogy a közönség a vérpezsdítő kétértelműségek feltalálása nélkül is jól mulat. Csak tudni

kell rendezni és tudni kell játszani. Itt pedig mindkettőt jelesül tudták.

Dr. Puskás Levente rendezésében olyan prózai együttes mutatkozott be, amelyet itt a városban régen nem láttunk.

Igazán kíváncsot volna, hogy előadásukkal körutra menjenek. Bizonyos, hogy máshol is megérdemelt nagy sikerük lenne.

Szathmáry Masi elragadó bájos fruska volt. Dr. Plutzné választékos, elegáns Harringtonné.

Dr. Puskás Levente Harringtonja klasszikus kabinetalakítás.

Izsák István rövid szerepében is meg tudta csillogtatni egészséges humorát.

De a többi szereplők is: Petres Erzsike, Csörgő Kató, Szathmáry Pistu és Gima Andor nagyon ügyesen illeszkedtek bele az együttesbe, úgyhogy valamennyien jól kiérdemelték a természet zsufolásig megtöltő közönség zajos tapsait.

Az előadás után az arany ifjuság pár órára hátat fordított a mai gondterhes időknek s vígan táncolt kivilágos virradtig.

Nyílt kérdés a Singer Bourne & Co. céghez.

A Singer-féle varrógépek eladására fenti világcég évek előtt Csikmegyében is raktárakat állított, amely raktárak a varrógépeket részletfizetésre adták el. Ily módon a cég megyénk területén sokszáz varrógépet helyezett el. Az üzletek simán, zökkenés nélkül nyertek lebonyolítást. Ha a rossz gazdasági viszonyok miatt a részletfizetések nem folytak be a kikötött határidőre, a cég türelemmel várt és póthatáridőt adott. Ez volt a helyzet ez év márciusáig.

Márciusban a brassói körlet főnöke, kinek hatásköre alá Csikmegye is tartozik, visszalépett állásától, helyébe a bukaresti központ Leib Littmann nevű egyént küldte ki. Ennek az urnak első teendője az volt, hogy a fióküzleteknél alkalmazásban volt összes női munkaerőknek felmondott, bizalmasan tudtára adva egyik másiknak, ha „kedves lesz hozzá” — abban az esetben eltekint a felmondástól. Ily irányu panaszos levelek be is mentek a bukaresti központba. A magyar kisebbségi tisztviselőket terrorizálta, kényszerítette, hogy az ő módszerét

kövessék. Módszere abban állott, hogy azoktól, akik részletfizetésekkel bármilyen okból elmaradtak, tekintet nélkül arra, hogy a varrógépre már 8—10—12 ezer lej fizettek és hátralékuk 1—2—3 ezer lejnél többet nem tett ki, a már tulnyomó nagyrészen kifizetett varrógépet egyszerűen erőszakkal elvette és elvitte. Ahol ily módon nem sikerült az erőszak, ott ravasz fuffanggal kicsalta a részletfizetéseket igazoló könyvecskét és 1500—2000 lej hozzácsapva a hátralékos összeghez, új szerződést íratott alá a szerencsétlen adóssal.

Hogy ezek az üzelmek nem folytak le mindig simán, erre több példát hozhatnánk fel. Alfaluban egy varrógépet egyszerűen elemelt az üres lakásból; mikor a tulajdonos hazatért, a csendőrségnél volt kénytelen feljelentést tenni lopás címén. Egy várhegyi asszonytól, aki a vásárolt varrógépre még csekély összeggel tartozott, az asszonyt súlyosan bántalmazva vette el és vitte el a varrógépet. Mikor ez az asszony az erőszak ellen a bíróság segítségét vette igénybe, a kitűnő főnök 2500 lej fizetett az asszonynak, hogy a pert visszavonja.

Kérdjük, tudomással bir-e a bukaresti központ Leib Littmann, brassói körletű főnöke viselkedéséről és összeegyeztethetőnek tartja-e egy világcég presztízsével a szegény emberek ily módon való kifosztását?

HIREK.

— **Halálozás.** Id. Ká b d e b ó Antal gyergyóremetei jónévű kereskedő október 23-án 63 éves korában meghalt. Az elhunytat, ki Remete község társadalmi életében tevékeny részt vett, kiterjedt rokonság, jóbarátai és tisztelői gyászolják. Temetése október 25-én volt nagy részvét mellett.

— **Szlávik Ferenc meghalt.** Szlávik Ferenc, főgimnáziumi igazgató 21-én, szerdán este Székelyudvarhelyen hirtelen elhunyt. Az intézetbe hazatérés közben agyszélhűdés érte, ami alig pár óra alatt végzett az 55 éves, tevékeny, nagy életerőt mutató, érdemes férfiúval. Szlávik Ferenc a róm. kath. Státus marosvásárhelyi főgimnáziumának éléről, három évvel ezelőtt jött Székelyudvarhelyre, hogy mint az udvarhelyi róm. kath. főgimnázium ujonnan kinevezett igazgatója, átvegye az intézet vezetését. Ezt

A nagy kőház története.

Kovács Péter uram Urunknak 1701-ik esztendejében egy kenyeret és egy darab szalonát lopott. A lopás miatt vérbírság címen, belső telkét — melynek napkelet felőli szomszédja Aniszor Móyzes maradványai, jelenleg a Lázár Fivérek belsősége, délről határa: a Békény pataka, napnyugatról a piacról Tekerőpatak község felé vezető út és északról a piac — tekerőpataki Both András nemes Gyergyószék királybírója zálogba vette.

Both András leányát, Both Évát, tamásfalvi Thury Mihály uram nőül vette és öröklés címen a zálogjogos belsőség Both Éva és férjére szállott. Kovács Péter örökös nélkül halt el. Testvére volt Kovács Anna. Öröklés címen a kérdéses belsőség Kovács Annára szállott, aki férjhez ment Nagy Györgyhez.

Száz év multával, tehát 1802-ik évben március hó 28-án Gyergyószentmiklóson tartott székgyűlésen a belsőség zálogjoga feloldása tárgyalt alá vétetett.

Felperesek: Gyergyószentmiklósi gyalogkatoná Nagy Imre, gyalogkatonáné Nagy Dénesné Kovács Katalin és Nagy Miklós miklósvári plebános.

Alperes: Méltóságos gubernialis titkár tamásfalvi Thury István.

Felperesek szószólója: Nagynyújtódi Jancsó Domokos, aki az 1717-ik évi április hó 25-én és az 1772-ik évi február hó 27-én kelt testimoniumokkal (bizonyítványok) igazolja, hogy a kérdéses belsőség jogilag a felperesek elődjüké volt.

Alperes szószólója: Kézdiszentléleki Tóbiás József.

A tárgyalás lényege az, hogy a felperesek többször akarták a belsőséget a zálogjog alul felszabadítani, de az alperes nem volt hajlandó az ellopott kenyér és szalonna értékét közölni. Az alperest nem lehetett a gyergyóalfalvi udvarházában megtalálni. Több ízben az alperes udvarházában az ügyet megismégyarították, de

az alperes nem vette tudomásul.

Más alkalommal az alperes Szentmiklóson lakó Toma Pál nevű zsellérjéhez adták át a felperesek a megkeresést, hogy az alperestől a zálogjog értékét tudják meg. De eredményt nem értek el.

Most az a kérdés merült fel, hogy a felperesek igazolják azt, hogy a belsőséghez milyen külsőségek tartoznak?

Felperesek igazolják, hogy van a Magasbükki lokán egy kaszáló, amelyen van egy kutyát, melyet most is Kovács Péter kutyjának neveznek és a Tankó tartományában két darab szántóföld.

Ilyen módon a tulajdonjogot megállapították. A zálogjog értéke megállapítására a peresfeleket egyezsége utasították.

Ebben a peresügyben, mint székbirák szerepelnek: Gyergyószentmiklósi Pongrácz Ferenc, tekerőpataki Ferenczi alias (másképpen) Benes István, nemes Gyergyószék hűtös asszesszora, gyergyócsomafalvi Bege Márton, nemes Gyergyószéknek a continua táblán hűtös asszesszora, Ferencz Jakab aktuális káplár és csikustnádi Gyergyóújfaluban rezideáló (lakó) nemes Betegh Ignác, nemes Gyergyószék aktuális asszesszora.

Hosszas perlekedés után 1810-ik évi április 18-án kelt haszonbéri szerződés szerint Wertány István örmény kereskedő a belsőséget 30 évre haszonbérbe veszi.

A haszonbéri szerződés szerint bérlő a belsőségre épít egy kőházat, mely ne ad luxum (fényezésre), hanem ad necessarium usum (szükség szerinti használatra) legyen, úgy, hogy abban minden szükséges commoditások (alkalmatosságok) feltaláltassanak.

Az évi haszonbér 300 magyar forint. A 30 év kiteltével a bérlő az akkori árak megfelelő összegért a házat megveheti, ha akkor a hazai törvények jogot adnak az örménységnek ingatlanok szerzésére. Harminc éven túl, ha a bérlő idő meghosszabbíttatik, az akkori tulaj-

donosoktól is a bérlő a házat az akkori értékben megveheti.

A szerződő felek bármelyike, ha a szerződést felbontaná, száz arany büntetést fizet.

A szerződést aláírták és nevük elébe tett pecsétjükkel ellátták: Tamásfalvi Thury István gubernialis secretarius, Wertány István örmény kereskedő, Benkő Ágnes, egervári nemes Deér Félix, nemes Gyergyószék asszesszora és Oroszfai Mikó János, nemes Gyergyószék aktuális asszesszora.

A gubernium részéről láttamozta: Nagyernyei Kelemen Zsigmond kir. guberniumi fogalmazó és szoboszlói Nádházy János.

Gyergyószentmiklóson 1812. évi szeptember hó 9-én aláírják: Nagy Miklós miklósvári plebános, Nagy Imre gyalogkatoná és Nagy Imre ifjabb.

Az évi haszonbérket Nagy Miklós és a két Nagy Imre örökösei Wertány István és örököseitől felveszik 1865-ik évi Szentgyörgy napig.

A finác is a szerződést megnézi és a következő záradékot vezet a szerződésre: „Hogy ezen iromány az 1850-iki évi augusztus hó 2-án kiadott illetményi törvénynek életbeléptetése előtt kelt legyen, ezennel bizonyíttatik. Csikszereda, junius 27-én 1851. Abos sk. ellenőr.”

Wertány István az 1811., 1812. és az 1813-ik években a nagy kőházat felépítette. Igazi emberbarát volt. Az 1812. és az 1813-ik években Gyergyóban általános éhínség van. Nem elégedett meg azzal, hogy az építkezésnél alkalmazottak kérésére csak kenyeret adott volna, hanem az alkalmazottaknak még rendes napibért adott, hogy hozzátartozóikon segíthessenek. Legyen áldás emlékére!

A házat az 1866-ik évben id. Romfeld János megvette. A belsőségnek a Békény felőli részén sörgyárat építtetett, mely az 1890-es évek végeig működött. Jelenleg is a Romfeld család birtoka. A falusiak és Gyergyószentmiklós korosabb lakói még most is sörháznak nevezik a nagy kőházat. Ferenczy Dénes.

sok évvel megelőzőleg volt már tanár Székelyudvarhelyen, azonkívül működött Brassóban, Csíksomlyón és Marosvásárhelyen, amely utóbbi helyen éveken át volt a főgimnázium igazgatója.

Haláláról, a családon kívül, gyászjelentést adott ki a főgimnázium tanárikara és ifjusága.

— **Megkezdődnek a tea-estek.** A helyi örmény oltáregylet és legényegylet november 3-án, kedden este 9 órai kezdettel teljesen házias jellegű tea-estet rendez a Szilágyi étteremben. A cél, hogy az ott résztvevők a lehető legszolidabb alapokon jól szórakozzanak és ezáltal az arra rászorultakon segítsenek. Annak dacára, hogy az ifjuság cigányzene mellett táncolhat, belépő díj nincsen, a tea pedig süteménnyel együtt 20 lejbe kerül.

— **A gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési Segélyosztályának vezetősége** több oldalról hozzá intézett kérdésre közli, hogy a Transsylvania takarékpénztár kényszeregyezsége a Temetkezési Segélyosztály alapját alig érinti, mivel nevezett pénztárnál mindössze 5800 leje van elhelyezve.

— **A közbirtokosság igazgatóságának felmentése.** Örömmel vettük a hírt, hogy a gyergyószentmiklósi közbirtokosság jelenlegi igazgatóságát, — kik minden ténykedésükkel fényes tanujelét adták annak, miképpen kell a köz hasznát becsületes, odaadó szorgalommal szolgálni, — szept. hó 22-én az ellenük többek által beadott alaptalan s minden tekintetben intrikus feljelentés vádjai alul, mint teljesen ártatlankat, a helybeli járásbírósa felmentette.

Ideje már, hogy a székely gyűlölködésből s haszonlesésből származó gáncsoskodásai azoknak, akik saját önös céljaikat akarják szolgálni, egyszer már ne hallgattassanak meg s becsületes, öntudatos kötelességet teljesítő emberek munkakedve ne szenvedjen hajótörést kitalált rágalmon. Gratulálunk nekik a jól kiérdemelt etégtételadáshoz.

— **Kereskedők figyelmébe.** A Kereskedői Kör elnöksége ezúton hívja fel mindazon kereskedőket, kiknek üzletében tanoncok vannak alkalmazva, arra, hogy tanulóikat a tanoneiskolába irassák be. Beírás a központi elemi iskolában nov. 2—4-én d. u. 4—6 óra között Schuller János tanoneiskolai igazgató ur irodájában.

Az általános tantárgyak hallgatása alóli felmentésüket kérhetik mindazon tanulók, kik a 4 középiskola elvégzését iskolai bizonyítvánnyal igazolják. Szaktárgyak (keresk. levelezés, keresk. számtan, könyvvitel) hallgatása azonban kötelező ezekre is.

— **Megint a kis italmérők.** Amióta az új kormány elfoglalta a helyét, alig van hét, hogy az italmérők tulajdonosait valami rémhírral meg ne riasszák. Most ismét rémhírek érkeznek. Arról van szó, hogy a kormány véglegesen letett az italmérési jogok elárverezéséről, mert a legfelsőbb bíróság is megállapította, hogy ez az eljárás ellenkezik a törvénnyel. A községeknek pedig az így elveszett jövedelem helyett valahonnan kárpótlást kell adni. Ezt a kárpótlást a kormány most úgy tervezi, hogy az italmérési engedélyek illetékét alaposan felemeli. Hír szerint ezek az illetékek 5—15.000 lej között fognak mozogni a lakosság lélekszáma szerint az egyes községekben. Ha a kormány ezt a tervét megvalósítja, akkor magától fog megtörténni az amugy is sokat emlegetett létszámcökkentés az italmérési fronton, ahol nem volna kár a korcsmákért, de kár a tönkremenő existenciáért.

— **Ahol a feljelentőt függesztik fel.** Covrig János főkönyvelő volt az, aki mintegy 3 hónapja felfedezte és a hatóság tudomására juttatta, hogy a Betegséggyógyító maroshévi kirendeltségénél Beudeanu János pénztárnok elcsikasztott két milliót. Covrig bizonyára úgy vélte, hogy jól cselekedett. Am a bukaresti központtól kiküldött Walter vezérinspektor — épen öt függesztette fel állásától, mert — végzésének indoklása szerint — igen késedelmesen jelentette fel Beudeanút, „időt adva ezáltal neki” a bűnös manipulációk továbbfolytatására. A fel függesztés a szervezeti szabályzat értelmében 2 hónapi időtartamu lesz és kiterjesztették Al-George igazgatóra is, de ez utóbbi időközi lemondásával megelőzte.

— **Érettségis kőműves tanonc.** Érdekes tanoncszerződést kötöttek meg nemrég az udvarhelyi ipartestületnél. Gönczy Kornélt, Gönczy Gábor dr. ügyvéd baccalaureátusi vizsgát tett fiát, Szócs Sámuel építőmester szegődttette be 3 évi időtartamra. Az új tanonc már vigan keveri a maltert és szorgalmasan végzi a teendőket, melyeket részére kijelölnek. Szegődésének főoka különben az, hogy építésmérnöki pályára készül és az új rendszerben a mérnöki oklevél kiadása előtt megkivánják a tényleges szakmai gyakorlatot.

— **Nagy tűz Madéfalván.** Szerdán Madéfalván tűz támadt és rövid idő alatt nyolc gazda épülete állott lángokban. A gyorsan a vész helyére érkező csikszeredai tűzoltók mótörös fecskendőjükkal a környékbeli tűzoltók segítségével csakhamar elnyomták a tüzet. A bevezetett nyomozás szerint a tüzet gyújtogatás okozta. Legelőször Tamás András csüre gyúlt ki és a nagy szélben a tűz rövid idő alatt átterjedt Tamás Imre, György Lajos, Olti Mózes, Mátyás János, Részegh Imre, Császár Imre és Császár Dénes épületeire. A kár meghaladja a kétmilliót, melyből biztosítás útján nem térül meg semmi, mert a gazdák az általános nyomor miatt a biztosítási díjat nem tudták megfizetni.

— **Az utolsó mohikán.** Minden iskolás gyermek ismeri a halhatatlan ifjúsági könyvet, melynek „Az utolsó mohikán” a címe. A mohikán indián törzs valamikor tekintélyes törzse volt az amerikai indiánoknak, de most már igazán csak az utolsó mohikán áll közülök. Wm. Dick a neve az öreg indiánnak, akit most az egyik milwaukeei agglomerációban gondoznak. Ő az utolsó, aki még beszéli a régi mohikán indiánok nyelvét s vele együtt a nyelv is örökre ki fog halni. A törzs leszármazottjai már teljesen elamerikaisodtak s a nyelvet az öreg kivül senki sem beszéli.

* **Olcsó kiszolgálás.** November hó 1-étől Gecző borbély és fodrászüzletében a kiszolgálási díjak a következők: Bérletjegy 10 számmal 80 lej, havi abonement hetenként kétszeri borotválkozással 80 lej, háromszori borotválkozással 100 lej, minden második napi borotválkozás 120 lej. Női hajvágás 15 lej. Diákoknak a legmérsékeltőbb kiszolgálás.

* **Egy Mogyoróssy-féle két pedálos igen szép kiállítású új cimbalom, minden elfogadható áron azonnal eladó.**

Cím: Bocskay-utca 14. Gheorgheni. 3—2

* **A nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe!** A nehéz gazdasági krízis miatt a téli szezonra a hétfői napokon leszállított árak mellett dolgozom. És pedig öndolálás, manikűr, hajvágás és hajmosás hygienikus és pontos kiszolgálás mellett 15 lejes áron.

Szíves pártfogásukat kérve maradok tisztelttel kicsi Müller Salon de Lux, Zárug Testvérek házában. 4—4

Az Uránia mozgó hírei.

Okt. 31-én és nov. 1-én, szombaton és vasárnap

Rejtélyes lovas.

Jack Holt a „Submarine” hőse kápráztatja el a nézőt ebben a szenzációs cowboy-filmben vakmerő lovassmutatványival. Amerika prairiein, az indiánok földjén játszódik le ez az izgalmas meséjű cselekmény s soha nem látott lovasbravókat fesztik pattanásig a közönség idegeit.

Nov. 3—5-én, szerdán és csütörtökön

Cárevics.

Pompás orosz tárgyú filmremek Lehar Ferenc hasonló című operettje nyomán. A cári udvar ragyogó pompája, Szentpétervár havas éjszakái, melyeknek csendjét csak a vidám gárdatisztek trojkáinak csengettyűszava veri fel, a békeévek gondtalan élete elevenedik fel ebben a bájos filmben, melynek főszerepét: Petrovics Svetislav alakítja.

Nov. 7—8-án, szombaton és vasárnap

Szerelmi keringő.

Lillian Harwey, Willy Fritsch és Georg Alexander vidám meséjű, énekes, zenés filmje. A detroit-i autókirály bohém természetű fia, akinek sehogy sem tetszik a száraz, üzleties amerikai élet, egy csomó mulatságos kalandon keresztül egy német hercegi udvarhoz kerül, hol egy kellemes tévedés révén elveszi az uralkodó herceg leányát. A végén minden kiderül, de hát már nincs mit tenni, a fiatalok szeretik egymást, s az öreg herceg egy bárói címmel mindent rendbehoz.

SPORT.

„L. Sft. Nicolae—Gyergyó 11.” 3:0 (1:0).

Bíró; Mátyus.

Vasárnap, okt. 25-én a „Gyergyó 11” csapata játszott barátságos mérkőzést a diákok csapatával. A mérkőzést a diákok szép játékkal állandó fölény mellett 3:0 arányban nyerték meg.

A 11 kezd. A vezetést a Liceum csapata veszi át, melyet a mérkőzés végéig meg is tart. A 8. percben Salabanda szökteti Sürmelist, kinek beadását Economu védhetetlenül küldi a kapu jobbsarkába. 1:0 a diákok javára.

A diák fölény kezd mindjobban kidomborodni. A rendszertelen, kapkodó játékot játszó idegen játékosokkal kiegészített Gyergyó 11 játékosai a fél vonalon túl nem futnak. A 10. percben kornert ér el a diákcsoport. A szépen ivelt sarokrugást Bodrogi nehezen menti kornere. A második sarokrugás sem hoz eredményt. Állandó diákfölénnyel folyik a játék tovább. Szébbnél-szebb lefutásokkal veszélyeztetik a „11” kapuját. A diákcsoport azonban a legjobb helyzeteket hagyja kihasználatlanul. A 22. percben sikerül a 11 csapatának áttörni a diákvédelmet és meleg helyzetet teremteni a diákok kapuja előtt. A kapura irányított labdát Bazilides kornere menti. A sarokrugás eredménytelen. A 32. percben Basilides (diák) és Benkes (11) játékosok összeszólalkoznak. A bíró agresszív magatartásukért a játékból kiállítja őket. A bíró ezen helyes ítélete nagy felháborodást idéz elő úgy a játékosok, valamint a nagyszámu diákközönség körében. A két kiállított játékos sem akarja magát alávetni a bírói ítéletnek, amiért a bíró a mérkőzést lefújta. A közönség a pályára tódul és csak dr. Lukács Tamás tanár erőyes fellépésének köszönhető, hogy a rend helyreállt. 5 perc szünet után a mérkőzés tovább folyik és a félidő diákfölénnyel ér véget.

Szünet után a két kiállított játékos a bírótól bocsánatot kér és visszaáll a játékba. A 6. percben gyönyörű támadást vezetnek a diákok. Nagy kavargás a 11 kapuja előtt. A kapus kifut és az izgatott diákcsoport az amugy is agyondolgozott labdát az üresen maradt kapu mellé rugja. A 11 visszaadja a látogatást, melyből a 8. és 10. percben sarokrugást ér el. Mindkét sarokrugás eredménytelen. Változatos mezőnyjáték után a 18. percben Salabanda gyönyörű lövéssel a második gólt rugja. 2:0 a diákok javára. Kezds után nyomban lefutnak a diákok és sarokrugást erőszakolnak ki, mely eredménytelen. Most a diákok fönyomulnak és a mérkőzés végéig fölényben vannak. A 32. percben Econom beállítja a végeredményt. 3:0 a diákok javára. A mérkőzés hátralevő része diákfölénnyel ér véget.

Mátyus bíró a mérkőzést jól vezette le. Kornerarány 4:3 a diákok javára.

A diákcsoport minden tagja, de különösen Salabanda és Econom érdemelnek dicséretet. A 11 csapatából ki kell emelnünk Grünsteint, Benkest és a Kolpingből átlépett Kercsó hátrvédet.

Vasárnap, november 1-én a „Kolping—Sft. Nicolae” revansmérkőzés lesz megtartva, kedvező idő esetén.

A 25-ére tervezett „Tac Gladis—Kolping” mérkőzést a Tac vezetőségének határozatlan-sága miatt nem lehetett megtartani.

NYILTTÉR. *)

Leib Littmann, a Singer Bourne & Co. cég nevében a cég üzletfeleihez f. hó 24-iki keltezéssel, nyílt nyomatványt intézett, melyben rólam azt állítja, hogy a cég bizalmával tisztességtelen módon visszaéltem és ezért szolgálatukból elbocsátottak. Hogy ez az állítás alávaló rágalom, igazolja Leib Littmannnak Kahan I. urhoz intézett és e hónap 23-áról keltezett levele, melyben szó szerint írja: „a mai napon Enemann Ferdinánd ural az elszámolást a Bourne & Co. cég részéről megéjtven, vele teljesen leszámoltam és nevezettnek a Bourne & Co. céggel szemben semmi néven nevezendő kötelezettsége nincsen”. Leib Littmann ellen különben rágalmazásért a helybeli bíróságnál a feljelentést megtettem.

Hogy ki az a Leib Littmann? Hogy bemutassam ezt az urat, ki ellenem a piszkos hadjáratot megindította, e helyen most csak annyit közlök, hogy Littmann Leib Bukarestben hat havi fogházra volt elítélve. Ha Littman ur óhajta, bővebben is ismertethetem.

Hosszu évek során át működtem a helybeli piacon és ezért a közönség megítélésére bízhatom, hogy rólam feltételezhető-e, hogy céggemmel szemben tisztességtelen módon visszaéltem-e.

Enemann Sándor.

*) E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldött terhel. Szerk.

Kiadó üzlethelyiségek
a Főtéren 4. és 5. sz. a Bogdán-féle házban.
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Üzleti könyvet

jó papíron, tartós vászonkötésben

csak

Márk István

könyvkereskedésében kaphat.

Szám 458—1931.

Faeladási hirdetmény.

A gheorghenii Közbirtokosság igazgatósága közhirrre teszi, hogy a nagy-kürüci III-ik póttáblából 2354 közbirtokossági tag fajárandóságának bér-cája, mely 1874 drb lábón álló lucfenyő 1374-832 m³ tartalommal, három tételben folyó évi november hó 2-án délelőtt 9 órakora közbirtokosság irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni. Ugyanakkor elárvereztetnek a ferenczipataki táblában található rudfák is.

Az eladási feltételek a Közbirtokosság irodahelyiségében megtekinthetők.

Gheorgheni, 1931. évi október hó 22-én. 2-2

Strasser József, Madaras Balázs,
elnök és jzö. pénzt.

Vendéglő átvétel.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson, a Főtéren levő s régi jó hírnévnek örvendő

Páll Sándor-téle vendéglő

kezelését folyó év november hó 1-ével átvesszem.

Hivatkozva Gyergyószentmiklóson való hosszú tartózkodásomra s a Laurentzi-szállodában szakács minőségben kifejtett működésemre is, nagy súlyt helyezek arra, hogy e vendéglő konyhájának jó hírnevét saját vezetésemmel továbbra is biztosítsam.

Ugy abonánsoknak, mint házakhoz is, a legolcsóbb étkezést adom.

Alkalmi ebédeket, társasvacsorákat megrendelésre a legnagyobb megelégedésre szolgállok fel.

Családok szórakozó helyéül külön berendezett szoba áll rendelkezésre.

Naponkint zóna, villásreggeli, fatányéros.

Zamatos izü, tisztán kezelt valódi küküllőmenti fajborok hét deciliteres üvegben 20 lejért.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

szolgálatkész tisztelettel:

Vékássi Erzsébet.

Haskötőt, füzöt**350 lejtől készít****Weiszbergerné,**

1 Gheorgheni, Zsidótemplom udvar.

Primăria comunei urbane Gheorgheni.

No. 2689/1931.

Hirdetmény.

1931. november 16-án d. e. 10 órakor újabb árlejtés tartatik zárt írásbani ajánlatokkal, utóajánlatok kizárásával a Villanytelep részére szükséges 3000 kgr. gépkenő olaj beszerzésére. Szállítási határidő két hét a megrendeléstől. Bánatpénz 6 százalék, feltételek a mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Nikotinmentes Fumosan-cigaretták
Márk István dohánytőzsdéjében.

Legfrissebb**DIVATLAPOK**

állandóan

a **MÁRK** könyvkereskedésben
kaphatók.

A legjobb
magyar és német könyveket
olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi**kölcsönkönyvtárába**

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Állandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.

Nyitva:
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

33

Saját érdekében **tekintse meg** az 1932
évi rádiópiac újdonságait **Berkovitsnál**

Kedvező fizetési
feltételek!

Philips minivatt és **Tungsram**
barium csövek állandóan raktáron

Rádiókészülékek javítását, modernizálását, accumulatorok javítását, töltését garancia mellett vállalom.

Rádio Berkovits Gheorgheni.

3-1

A nagyérdemű közönséget értesíteni kívánom, hogy a

Zephir kályha

bizományi lerakatát megkaptam, Gheorgheni és vidéke részére a képvisellettal meg lettem bizva, miért is szíves tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy úgy helyben, mint vidékre is a legnagyobb készséggel állok ajánlataimmal a n. é. közönség rendelkezésére.

Tisztelettel:

Laurentzi Rudolf.

10-7

25%-kal
olcsóbbak a kályhák!

25%-kal
olcsóbbak a kályhák!

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzők, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszijak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigoruan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.